

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

1.1. Sanayi

Bölgede sanayi sektörünün bölgesel GSKD içindeki payı 2010 yılı itibarıyla %20,4'tür. Bu değer Türkiye ortalaması olan %26,4'ün altındadır. Bölgede sanayi sektörünün payı 2006 - 2010 yılları arasında dalgalanmakla beraber genel olarak %20 civarında seyretmiştir (Bkz. Tablo 1). Türkiye geneline paralel olarak, Bölgede yıllar itibarıyla tarım sektörünün payının küçülmesi sanayi ve hizmetler sektörünün payında artış olması beklenmektedir.

Tablo 1: Sektörlerin GSKD İçindeki Payı, 2006 – 2010 (%)

	2006		2007		2008		2009		2010	
	TR82	TR	TR82	TR	TR82	TR	TR82	TR	TR82	TR
Tarım	21,9	9,4	21,4	8,5	21,8	8,5	22,0	9,1	22,6	9,5
Sanayi	22,3	28,2	20,4	27,8	19,3	27,2	18,5	25,3	20,4	26,4
Hizmetler	55,7	62,4	58,2	63,7	58,9	64,3	59,5	65,6	57,1	64,1

1.1.1. Organize Sanayi Bölgeleri

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2012 yılında hazırlamış olduğu 81 İl Durum Raporu'na göre; TR82 Bölgesi'nde bulunan organize sanayi bölgeleri Tablo 2 ile belirtilmiştir. Buna göre, Bölgede bulunan 10 OSB'de toplam 62 firma faaliyet göstermekte ve 4.767 kişi çalışmaktadır. OSB'lerde ortalama doluluk oranı ise yaklaşık %58'dir.

Tablo 2: TR82 Bölgesi Organize Sanayi Bölgeleri

	OSB Adı	Alan (Hektar)	Mevcut Sanayi Parseli	Tahsis Edilen Parsel	Üretimde Firma Sayısı	İstihdam Sayısı	Doluluk Oranı (%)
Kastamonu	Merkez OSB	107	32	28	12	806	87,5
	Tosya OSB	63	42	25	-	-	59,5
	Seydiler OSB	100	45	45	5	100	100
Çankırı	Korgun OSB	73	74	57	19	1.000	77,0
	Şabanözü OSB	57	27	25	10	1.679	92,6
	Çerkeş OSB	122	91	3	2	32	3,3
	Yakıncık OSB	593	135	1	-	-	0,7
	Kurşunlu OSB	-	-	-	-	-	-
Sinop	Merkez OSB	100	72	29	14	1.150	40,3
	Boyabat OSB	72	25	-	-	-	-
TR82	Toplam	1.287	543	213	62	4.767	57,6

Kaynak: (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, b)

Kastamonu İl Merkezi'nde faaliyet gösteren OSB'de ağırlıklı sektör grubu orman ürünleri, motor, metal, yapı malzemeleri ve gıda ürünleri imalatıdır. Kastamonu'nun Tosya İlçesi'nde 63 hektar büyüklüğündeki Tosya OSB 2009 yılında kurulmuş olup, altyapı çalışmaları ve parsel tahsisatı hâla devam etmektedir. Seydiler OSB ise henüz kurulmuş olup faaliyette olan 5 firma bulunmaktadır. Kastamonu'da Tosya ve Seydiler haricinde sanayi üretiminin gelişme gösterdiği ilçelerden olan Taşköprü'de OSB kurulması adına çalışmalar yürütülmektedir. Taşköprü'de OSB kurulumu için 70 hektar büyüklüğünde alanın yer seçimi uygun görülmüş olup, OSB inşası henüz yatırım programına dâhil edilmemiştir.

Çankırı'da Korgun, Şabanözü, Çerkeş, Kurşunlu ilçeleri ve Merkez İlçe'de olmak üzere toplam 5 OSB bulunmaktadır. Korgun OSB'de ağırlıklı sektör grubu gıda, metal, plastik ürünleri imalatı, tekstil ve

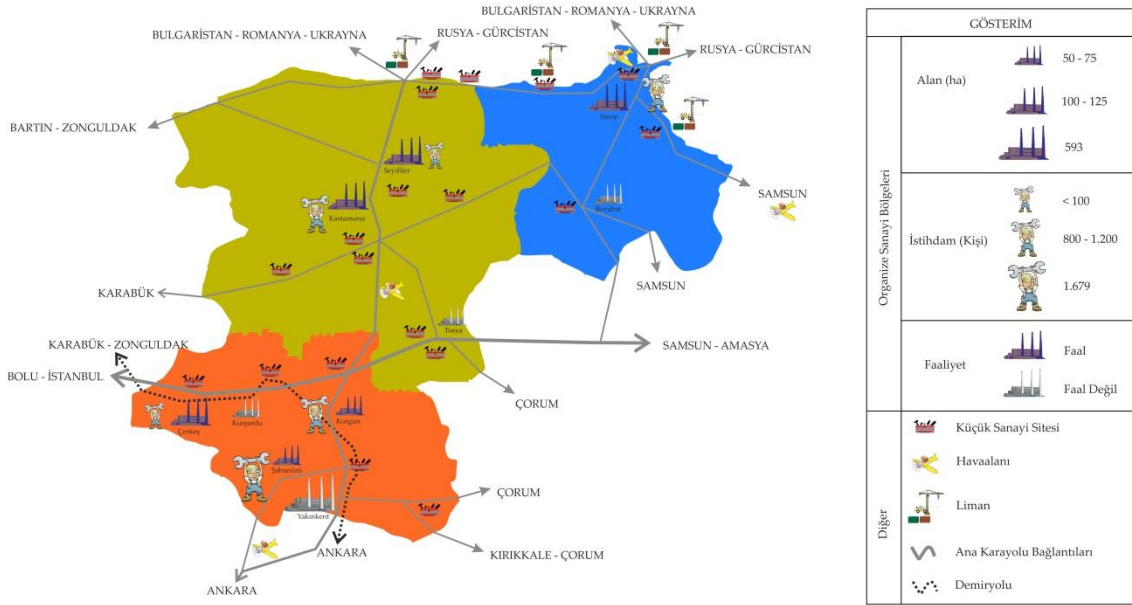
T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

tarım malzemeleri imalatıdır. Şabanözü OSB'de ise ağırlıklı sektör grubu elektronik eşya, elektronik, mobilya, plastik ürünler ve tekstil imalatıdır. Çerkeş OSB'de ise henüz faaliyete geçen 2 firma bulunmakta olup, firmaların faaliyet alanı, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı ile kauçuk ve plastik ürünleri imalatı üzerinedir. Yakın-kent OSB yeni kurulmuş olup, kauçuk ve plastik ürünleri üzerine faaliyet gösteren büyük ölçekli bir firmanın faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Kursunlu OSB 2006 yılında kurulmuş olup henüz alt yapısı tamamlanmamıştır.

Sinop Merkez'de faaliyet gösteren OSB'de ağırlık sektör grubu tekstil, plastik doğrama, soğuk hava depoları ve metal sanayidir. Sinop'un Boyabat İlçesi'nde 72 hektar büyüklüğündeki Boyabat OSB 1998 yılında kurulmuş olup; henüz faaliyete geçen firma bulunmamaktadır.

Bölgede mevcut OSB ve KSS'lerin altyapı çalışmalarının tamamlanmasıyla üretime geçen firma sayısı ve istihdam edilen kişi sayısında önemli bir artış olacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca yeni kurulacak işletmelerin de bu sanayi alanlarında faaliyet göstermesi mekânsal ve ekonomik açıdan büyük önem arz etmektedir. Bölgede bulunan OSB ve KSS'ler, istihdam verileri ile birlikte Harita 1 ile belirtilmiştir.

Harita 1: Sanayi Bölgeleri Haritası

Kaynak: (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, a) (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, b) verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

1.1.2. Küçük Sanayi Siteleri

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2012 yılında hazırlamış olduğu 81 İl Durum Raporu'na göre; TR82 Bölgesi'nde bulunan küçük sanayi siteleri Tablo 3 ile belirtilmiştir. Buna göre, Bölgede bulunan 20 KSS'de toplam 2.343 işyeri bulunmaktadır. Bu işyerlerinin 1.889 tanesi faal olup, doluluk oranı yaklaşık %81'dir.

Tablo 3: Küçük Sanayi Siteleri

İl	İlçe	KSS Adı	İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)
Kastamonu	Abana	Abana KSS	38	55,3
	Araç	Araç KSS	100	59,0
	Bozkurt	Bozkurt KSS	50	84,0
	Çatalzeytin	Çatalzeytin KSS	44	47,7
	Devrekâni	Devrekâni KSS	100	62,0
	Merkez	Merkez KSS	225	100,0
	Merkez	Merkez KSS Yeni KSS	250	58,8
	Taşköprü	Taşköprü KSS	120	82,5
	Tosya	Tosya (Ağaç İşleri) KSS	24	33,3
	Tosya	Tosya (1. Bölüm) KSS	105	73,3
	Tosya	Tosya (2. Bölüm) KSS	74	70,3
	Tosya	Tosya (3. Bölüm) KSS	120	54,2
	Tosya	Tosya Dokumacılar KSS	21	0
		Toplam		1.271
Çankırı	Çerkeş	Çerkeş KSS	32	90,6
	İlgaz	İlgaz KSS	62	75,8
	Kızılırmak	Kızılırmak KSS	52	90,4
	Kurşunlu	Kurşunlu KSS	30	60,0
	Merkez	Merkez KSS	247	100,0
		Toplam		423
Sinop	Ayancık	Ayancık KSS	100	93,0
	Boyabat	Boyabat KSS	200	100,0
	Gerze	Gerze KSS	149	100,0
	Merkez	Merkez KSS	200	90,5
		Toplam		649
TR82	Toplam		2.343	80,6

Kaynak: (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, a) (Çankırı Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2013)

Kastamonu ilinin Tosya İlçesi'nde 5 tane, Merkez İlçe'de 2 tane, Abana, Araç, Bozkurt, Çatalzeytin, Devrekâni ve Taşköprü'de 1'er tane olmak üzere toplam 1.271 işyeri kapasiteli 13 KSS bulunmaktadır; KSS'lerde 878 işyeri faal durumdadır. Ayrıca, Kastamonu'nun Azdavay İlçesi'nde 25 dönümlük, İnebolu İlçesi'nde ise 50 dekar büyüklüğünde KSS kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

Çankırı İli Merkez İlçe, Çerkeş, İlgaz, Kızılırmak ve Kurşunlu olmak üzere toplam 5 KSS bulunmaktadır. Toplam 423 işyeri bulunan KSS'lerde 388 işyeri faaliyet göstermektedir. Küçük sanayi sitelerinin doluluk oranları oldukça yüksektir. Çankırı'da Şabanözü KSS ve Yaran KSS kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

Sinop İli Ayancık, Boyabat, Gerze İlçeleri ve Merkez İlçe'de olmak üzere toplamda 4 KSS'de 649 işyerinin 623 tanesi faaliyet göstermektedir. Sinop'taki küçük sanayi sitelerinin doluluk oranlarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu sebeple Sinop Merkez'de 2. Kısım KSS yapım çalışmaları devam etmektedir.

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

1.1.3. İmalat Sanayi

TR82 Bölgesi sanayi açısından Türkiye'nin gelişmemiş bölgelerinden biri olmakla beraber, imalat sanayi son yıllarda ülke geneliyle kıyaslandığında işyeri sayısı ve istihdam sayısı açısından önemli bir gelişme görülmüştür. Tablo 4 incelendiğinde 2010 yılında Türkiye genelinde imalat sanayi işyeri sayısı olarak yaklaşık %5 küçüldüğü, Bölgede ise yaklaşık %10 büyüme olduğu görülmektedir. İstihdam sayısı açısından ise Bölgede yaklaşık %38'lik bir artış söz konusudur. İşyeri ve istihdam sayısı açısından Bölgenin Türkiye geneli içindeki payı da kısmi bir artış göstermiştir.

Tablo 4: İmalat Sanayiinde İşyeri ve İstihdam Sayısının Değişimi, 2009 - 2010

	İşyeri Sayısı			İstihdam Sayısı		
	2009	2010	Büyüme (%)	2009	2010	Büyüme (%)
TR82	2.959	3.253	9,9	14.513	20.054	38,2
Türkiye	344.608	328.440	-4,7	2.583.136	2.842.975	10,1
TR82/TR (%)	0,9	1,0		0,6	0,7	

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

Düzy 2 Bölgeleri arasında bir kıyaslama yapıldığında, işyeri sayısı açısından TR82 Bölgesi 2009 yılı verilerine göre 26 bölge arasında 24. sırada iken, 2010 yılı verilerine göre 22. sırada yer aldığı görülmektedir. İstihdam sayısı açısından bir değerlendirme yapıldığında ise 2009 ve 2010 yıllarında Bölge 22. sırada yer almaktadır.

1.1.3.1. İmalat Sanayiinde Öne Çıkan Sektörler

TÜİK 2010 yılı Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistiklerine göre Bölgede imalat sanayi alt sektörlerine ait işyeri sayısı, istihdam sayısı ve ciro miktarına ilişkin veriler Tablo 5 ile belirtilmiştir. İşyeri sayısına göre yapılan sıralamada ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı ilk sırada yer almaktadır. Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı işletmeleri Bölgedeki imalat işletmelerinin yaklaşık %33'ünü oluşturmaktadır. Sektörü sırasıyla gıda ürünleri imalatı (%15,1) ve mobilya imalatı (%13,6) takip etmektedir.

Bölgede imalat sektöründe istihdamın dağılımına bakıldığında ise giyim eşyaları imalatı %21,3 ile en yüksek paya sahip sektördür. Giyim eşyaları imalatını sırasıyla gıda ürünleri imalatı (%18,4) ile ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (%18,1) izlemektedir. Bölgede imalat sektöründe ciro miktarına göre sıralama yapıldığında sırasıyla ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (%31,2), gıda ürünleri imalatı (%30,9) ve giyim eşyaları imalatı (%12) öne çıkmaktadır.

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

Tablo 5: İmalat Sanayiinde Öne Çıkan Sektörler, 2010

Alt Sektörler	İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı	Ciro Miktarı (Bin TL)
16 - Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	1.066	3.630	576.933
10 - Gıda Ürünleri İmalatı	491	3.685	571.139
31 - Mobilya İmalatı	444	927	31.200
25 - Makine ve Teçhizat Hariç, Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	431	1.286	67.502
14 - Giyim Eşyalarının İmalatı	238	4.280	222.583
23 - Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	180	2.314	103.256
22 - Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	103	483	28.408
33 - Makine ve Donanımların Kurulumu Ve Onarımı	80	94	-
13 - Tekstil Ürünleri İmalatı	78	974	31.504
18 - Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	46	240	6.532
27 - Elektrikli Teçhizat İmalatı	43	1.345	-
15 - Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	12	54	833
20 - Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	9	127	6.712
32 - Diğer İmalatlar	8	52	-
28 - Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizat İmalatı	6	(**)	-
24 - Ana Metal Sanayi	4	(***)	-
30 - Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	4	27	745
26 - Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	3	(***)	-
İmalat Sanayi Toplamı*	3.253	20.054	1.851.130

*İşyeri sayısı üçten az olan sektörler tablodan çıkarılmıştır.

** Gizlenmiş girişimlere ait bilgilerin aritmetik işlem sonucu elde edilmesini önlemek amacıyla verilmemiştir.

*** Girişim sayısı üç ve daha fazla olduğu halde bir veya iki girişimin hâkim durumda olması nedeniyle bilgiler verilmemiştir.

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

1.1.4. Üç Yıldız Küme Analizi

Bölgede öne çıkan sektörlerin belirlenmesinde, ilgili sektörün Bölge içindeki yerinin, Türkiye geneli içindeki yerinin ve sektördeki uzmanlaşma seviyesinin de belirlenebilmesi amacıyla; 2010 yılı TÜİK Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri kullanılarak 3 Yıldız Küme Analizi yapılmıştır. Küme Analiz çalışması Bölgede imalat sanayi altında yer alan sektörlerin 3 yıldızlı bir derecelendirme sistemine dayanmaktadır. Derecelendirme sisteminde, büyüklük¹, başatlık² ve uzmanlaşma³ olmak üzere 3 göstere bulunmaktadır. Bu göstergeler için eşik değerler belirlenmiş ve belirlenen bu oranların üzerinde değer alan sektörler 1 yıldız verilmiştir. Analiz sonucunda 3 yıldız alan sektörler, Bölgede kümelenme potansiyeli olan sektörler olarak değerlendirilmiştir.

¹ Büyüklük tespiti için Bölgede ilgili sektörde işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarı, ülkedeki ilgili sektörde işyeri sayısı/çalışan sayısı/ciro miktarına oranlanarak, bu oran (ei/Ei) ile eşik değeri (1/26*100) karşılaştırılır. (ei/Ei) > Eşik Değeri ise sektör 1 yıldız almaktadır.

² Başatlık tespiti için Bölgede ilgili sektörde işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarı Bölgedeki tüm sektörlerdeki işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarına oranlanarak, bu oran (ei/en) ile eşik değeri (1/18*100) karşılaştırılır. (ei) > Eşik Değeri ise sektör 1 yıldız almaktadır.

³ Uzmanlaşma tespiti için Bölgede ilgili sektörde işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarının Bölgedeki toplam işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarına oranı (Başatlık); Türkiye genelinde ilgili sektörde işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarının Türkiye geneli toplam işyeri sayısı/istihdam sayısı/ciro miktarına oranı ile karşılaştırılır. (ei/en) > (Ei/En) ise sektör 1 yıldız almaktadır.

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

İşyeri sayısı, istihdam sayısı ve ciro miktarı kullanılarak hesaplanan büyüklük (ei/Ei), başatlık(ei/en) ve uzmanlaşma (ei/en)/(Ei/EN) göstergeleri Bölgede ve Türkiye’de imalat sanayi alt sektörleri için hesaplanmıştır. Hesaplanan değerler eşik değerlerle karşılaştırılarak eşik değerinden büyük olan sektörler Tablo 6 ile belirtilmiştir.

Tablo 6: Büyüklük, Başatlık ve Uzmanlaşma Göstergelerine Göre Eşik Değerinin Üzerinde Bulunan Sektörler

Kod	İşyeri Sayısı			İstihdam Sayısı			Ciro Miktarı		
	ei/Ei	ei/en	(ei/en)/(Ei/EN)	ei/Ei	ei/en	(ei/en)/(Ei/EN)	ei/Ei	ei/en	(ei/en)/(Ei/EN)
10		15,1	1,2		18,4	1,3		30,9	1,7
14		7,3			21,3	1,4		12,0	1,6
16	4,5	32,8	4,6	5,4	18,1	6,9	7,8	31,2	18,8
23			1,3		11,5	1,6		5,6	
25		13,2			6,4				
27					6,7	1,5			
31		13,6	1,3						
33			1,2						

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u) verileri kullanılarak tarafımızca hesaplanmıştır.

Tablo 7 ile görüldüğü üzere, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı sektörü işyeri sayısı, istihdam sayısı ve ciro miktarı açısından, büyüklük, başatlık ve uzmanlaşma göstergelerini sağlayarak 3 yıldız almıştır. Ulusal ekonomi içinde eşik değerini aşarak öne çıkan tek sektör ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatıdır. En az 1 kriter açısından 2 yıldız alan sektörler sırasıyla gıda ürünleri imalatı, giyim eşyalarının imalatı, diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, mobilya imalatı ve elektrikli teçhizat imalatı olarak sıralanmıştır.

Tablo 7: 3 Yıldız Analizine Göre Bölgede Öne Çıkan Sektörler

Alt Sektörler	İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı	Ciro Miktarı
16 - Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	***	***	***
10 - Gıda Ürünleri İmalatı	**	**	**
14 - Giyim Eşyalarının İmalatı	*	**	**
23 - Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	*	**	*
31 - Mobilya İmalatı	**		
27 - Elektrikli Teçhizat İmalatı		**	

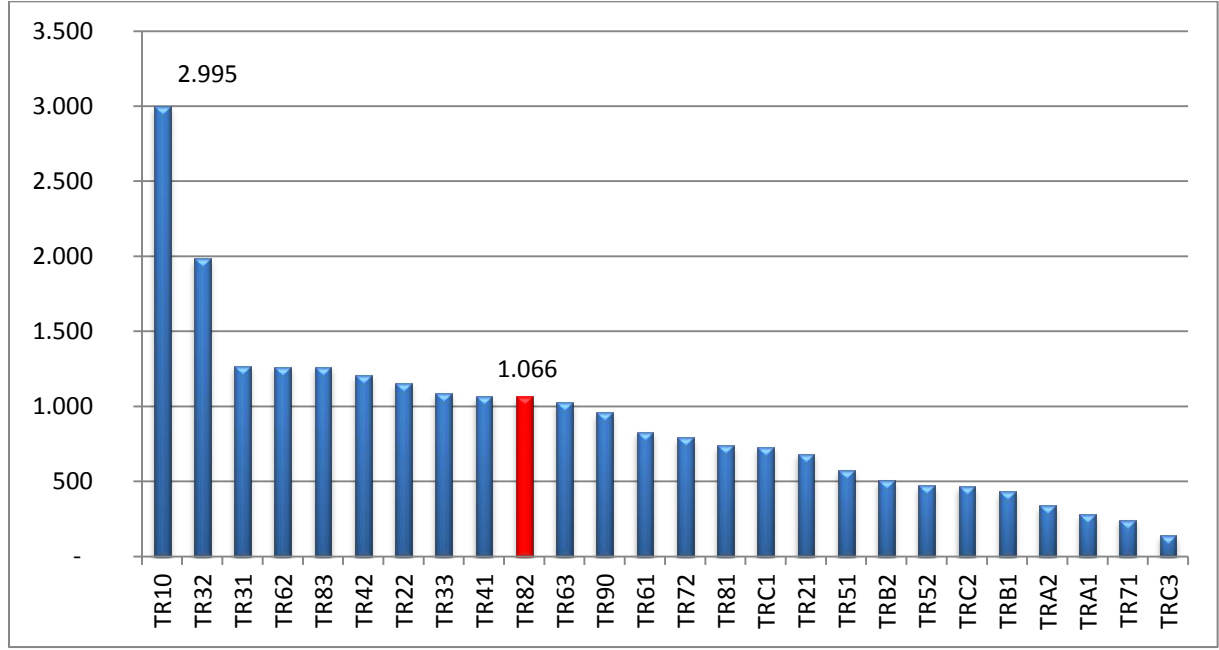
Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u) verileri kullanılarak tarafımızca hesaplanmıştır.

1.1.4.1. Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı

TR82 Bölgesi’nde orman varlığının yüksek olmasına paralel olarak ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatının öne çıktığı görülmektedir. 3 Yıldız Küme Analizi’nde ortaya konduğu üzere sektör işyeri sayısı, istihdam sayısı ve ciro miktarı açısından Bölgede 3 yıldız alan tek sektördür. İşyeri sayısı açısından Bölgedeki imalat sektöründeki işletmelerin yaklaşık %33’ü, istihdamın %18’i ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı sektöründe bulunmaktadır. Ciro miktarı açısından ise Bölgenin imalat sektöründeki toplam cirosunun %31’ini oluşturmaktadır. Bölgede ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı Düzey 2 bölgeleri ile kıyaslandığında, işyeri sayısı açısından 26 Bölge arasında 10. sırada olduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 1). İlk sırada İstanbul, 2. sırada ise Denizli merkezli TR32 Bölgesi bulunmaktadır.

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

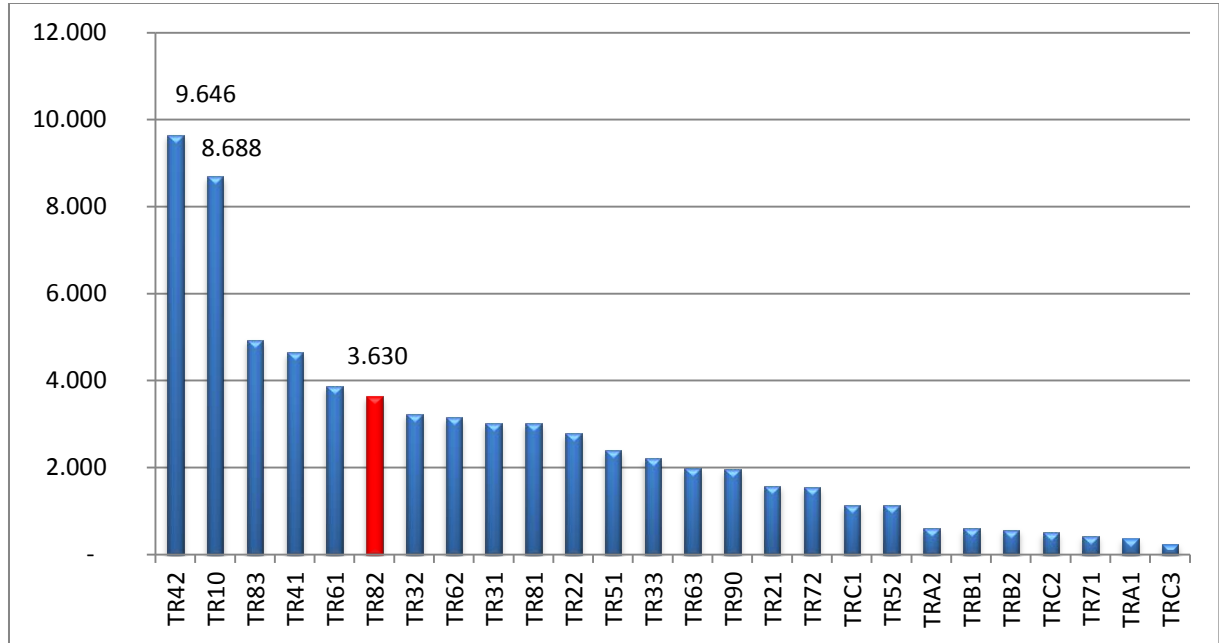
Grafik 1: Düzey 2 Bölgeleri İtibariyle Ağaç Ürünleri İmalatı İşyeri Sayısı, 2010

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

Sektörde istihdam sayısı açısından Düzey 2 bölgeleri arasında bir sıralama yapıldığında TR82 Bölgesi'nin 6. sırada bulunduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 2). İlk sırada Kocaeli merkezli TR42 Bölgesi, 2. sırada ise İstanbul bulunmaktadır.

Grafik 2: Düzey 2 Bölgeleri İtibariyle Ağaç Ürünleri İmalatı İstihdam Sayısı, 2010

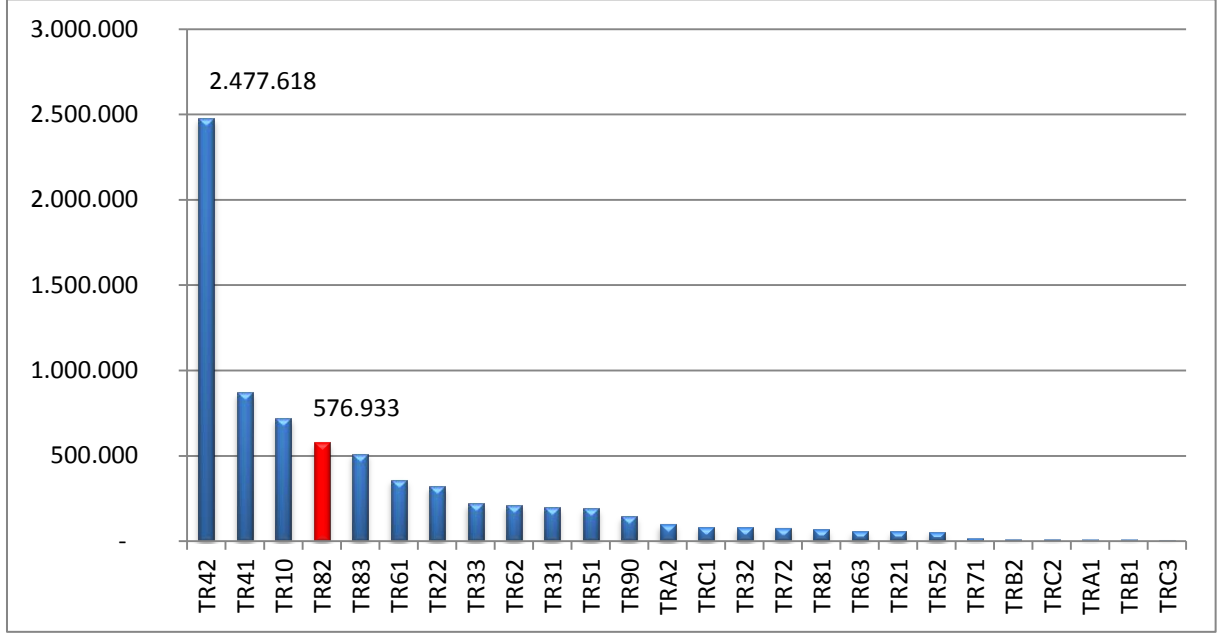

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

Sektörde ciro miktarı açısından Düzey 2 bölgeleri arasında bir sıralama yapıldığında TR82 Bölgesi'nin 4. sırada bulunduğu görülmektedir. İlk sırada Kocaeli merkezli TR42 Bölgesi, 2. sırada Bursa merkezli TR41 Bölgesi, 3. sırada ise İstanbul bulunmaktadır (Bkz. Grafik 3).

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

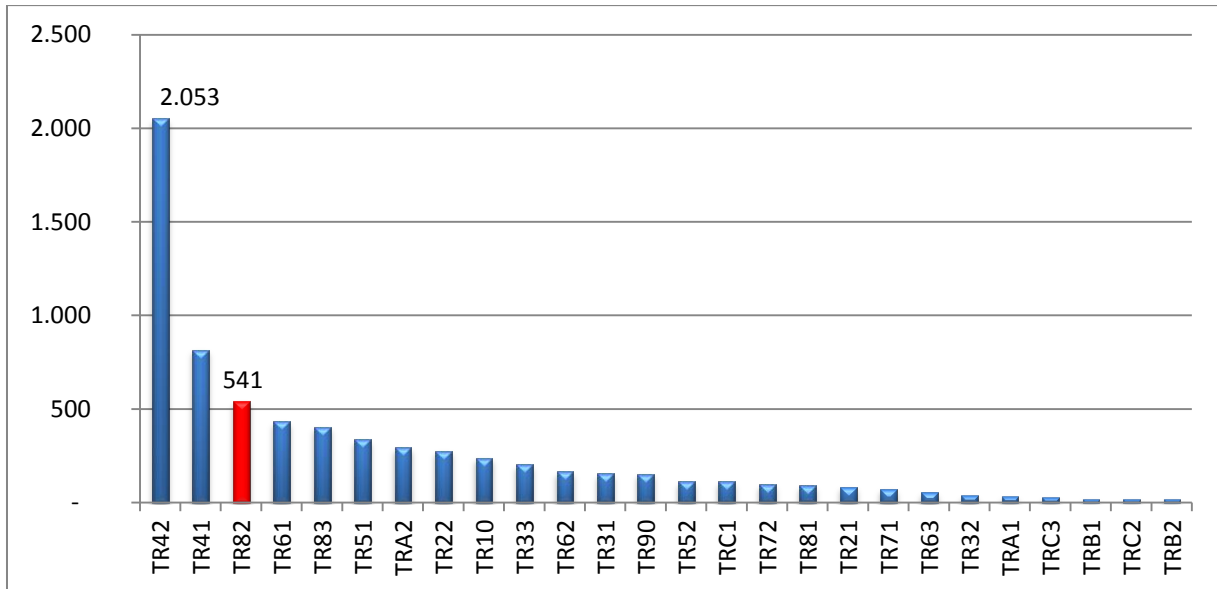
Grafik 3: Düzey 2 Bölgeleri İtibariyle Ağaç Ürünleri İmalatı Ciro Miktarı, 2010 (Bin TL)

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

Grafik 4 ile belirtildiği üzere Düzey 2 bölgelerinde ciro/işyeri oranı hesaplanmıştır. Ciro/işyeri sayısı oranı bir sektördeki işyeri sayısı başına düşen satış miktarını göstermektedir. Türkiye genelindeki ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri sektöründe ciro/işyeri sayısı oranı 315.000 TL olarak hesaplanmış olup; TR82 Bölgesi değeri (541.000 TL) Türkiye ortalamasından oldukça yüksektir. Düzey 2 bölgeleri arasında bir karşılaştırma yapıldığında TR82 Bölgesi işletmelerin satış potansiyelinin en yüksek olduğu 3. bölge olarak öne çıkmaktadır. İlk sırada ise Kocaeli merkezli TR42 Bölgesi, 2. sırada ise Bursa merkezli TR41 Bölgesi bulunmaktadır.

Grafik 4: Düzey 2 Bölgeleri İtibariyle Ağaç Ürünleri İmalatı Ciro/İşyeri Sayısı Oranı, 2010 (Bin TL)

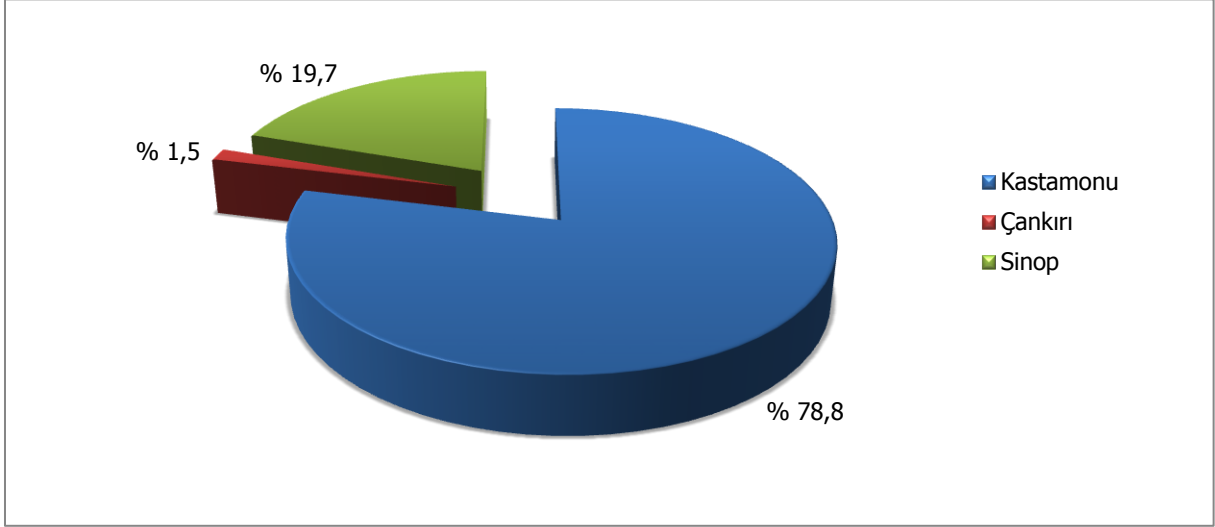

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, u)

Bölgede ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatında işyeri sayısının illere göre dağılımı Grafik 5 ile belirtilmiştir. Buna göre sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık %79'u Kastamonu'da, %20'si Sinop'ta ve %1,5'i Çankırı'da bulunmaktadır.

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

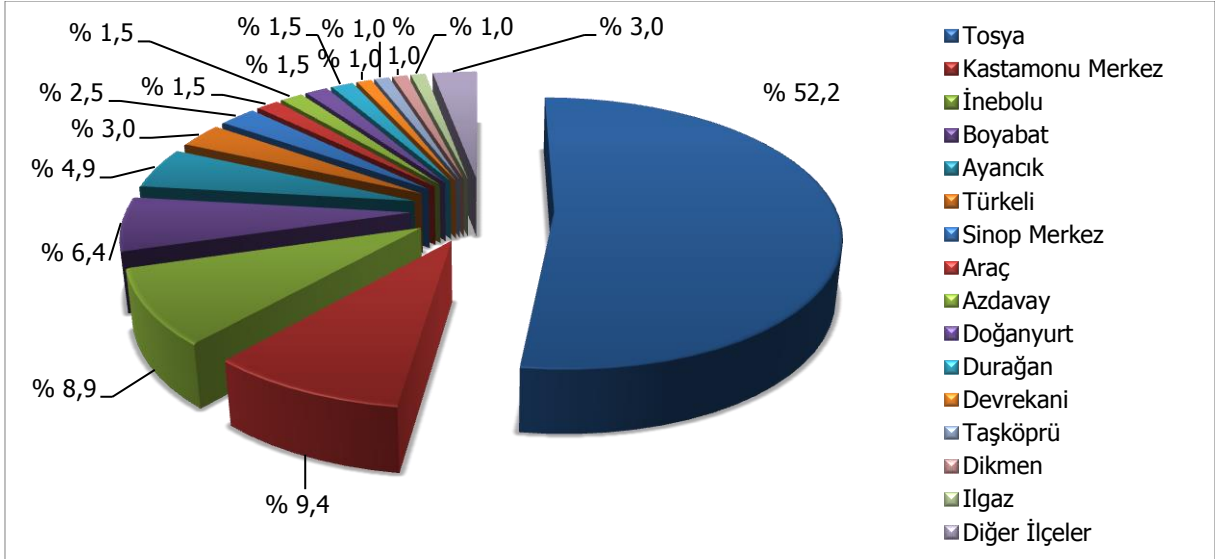
Grafik 5: Ağaç Ürünleri İmalatı İşyeri Sayısının İllere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatında alt sektörlerde faaliyet gösteren firmalara bakıldığında, firmaların %59'unun bina doğramacılığı ve marangozluk ürünleri, %30'unun ağaçların biçilmesi ve planyalanması sektörlerinde faaliyet gösterdiği görülmektedir. Ağaç ürünleri imalatında ilçelere göre dağılım incelendiğinde ise Tosya İlçesi'nin %52'lik bir oran ile toplam işyeri sayısının yarısından fazlasına sahip olduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 6). Tosya'yı sırasıyla Kastamonu Merkez (%9), İnebolu (%9), Boyabat (%6), Ayancık (%5), Türkeli(%3) ve Sinop Merkez(%2) izlemektedir. Görüldüğü üzere sektörde Kastamonu ilçeleri ön sıralarda bulunmaktadır.

Grafik 6: Ağaç Ürünleri İmalatı İşyeri Sayısının İlçelere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

Bölgede girişimcilik kültürünün en yüksek olduğu ilçelerden biri olan Tosya, ağaç ürünleri imalatında kümelenme potansiyeli göstermektedir. Tosya'da ilgili sektörde faaliyet gösteren işletmelerin % 93'ü ahşap pencere, kapı ve bunların kasaları ve eşikleri ile ahşap merdiven, tırabzan, veranda, parmaklık vb. imalatı alt sektöründe faaliyet göstermektedir. İlçede üretilen ürünler yurt içi olduğu kadar, yurt dışı pazarlara da hitap etmektedir. Bölgede imalat sanayiinde katma değer için, başta ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri sektörü olmak üzere tüm sektörlerde yenilikçilik ve verimliliği destekler nitelikte kümelenme çalışmalarına önem verilmesi gerekmektedir.

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

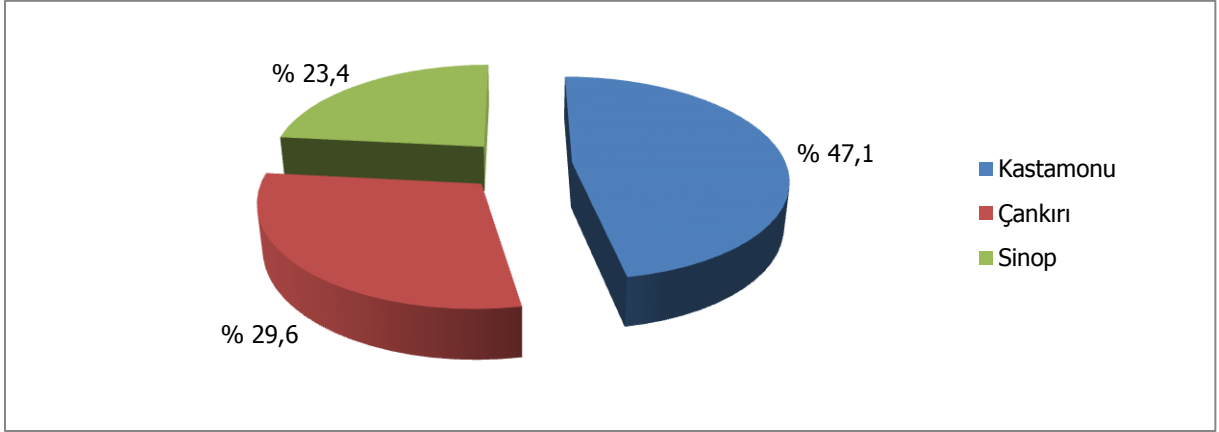
1.1.4.2. Gıda Ürünleri İmalatı

TR82 Bölgesi'nde tarım sektörünün Bölgedeki ağırlığının fazla olmasına paralel olarak gıda ürünlerine yönelik imalat faaliyetlerinin öne çıktığı görülmektedir. 3 Yıldız Küme Analizi'nde ortaya konduğu üzere, gıda ürünleri imalatı işyeri sayısı, istihdam sayısı ve ciro miktarı açısından Bölgede 2 yıldız alan sektörlerden biridir. İşyeri sayısı açısından İmalat sektöründeki işyerlerinin %15,1'i, istihdam açısından Bölgedeki çalışanların %18,4'ü gıda ürünleri imalatı sektöründe bulunmaktadır. Ciro miktarı açısından ise, Bölgede imalat sektörü toplam cirosunun %31 gibi büyük bir payını gıda ürünleri imalatı oluşturmaktadır.

Gıda ürünleri imalatı, Bölgede önemli bir yere sahip olmasına rağmen, Düzey 2 Bölgeleri ile kıyaslandığında 26 bölge arasında alt sıralarda yer aldığı görülmektedir. Gıda ürünleri imalatı sektörü işyeri sayısı açısından 26 bölge arasında 23. sırada, istihdam sayısı ve ciro miktarı açısından ise 21. sırada yer almaktadır.

Bölgede gıda ürünleri imalatında işyeri sayısının illere göre dağılımı Grafik 7 ile belirtilmiştir. Buna göre Bölgede gıda ürünleri imalatında faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık %47'si Kastamonu'da, %30'u Çankırı'da ve %23'ü Sinop'ta bulunmaktadır.

Grafik 7: Gıda Ürünleri İmalatı İşyeri Sayısının İllere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

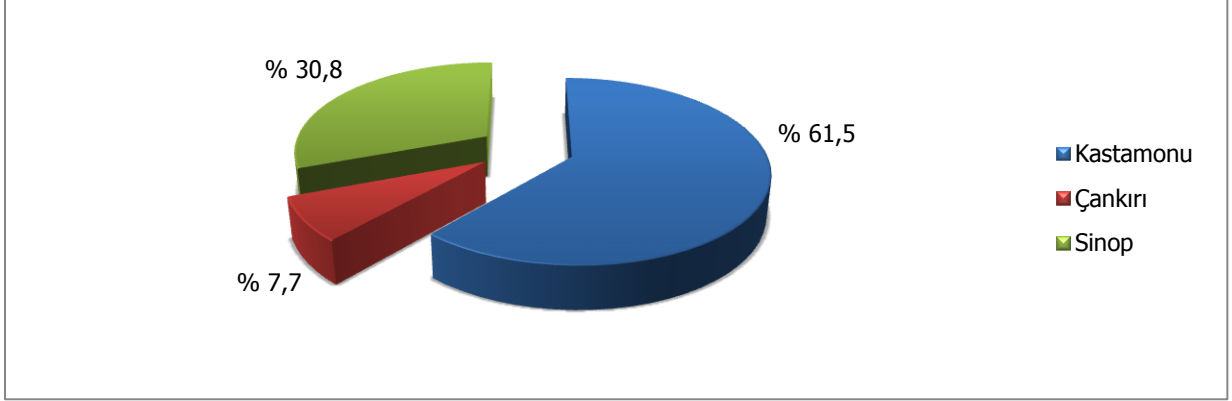
Gıda ürünleri sektöründe alt sektörlerde faaliyet gösteren firmalara bakıldığında, firmaların %22'sinin ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı, %19'unun öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı, %14'ünün süthane işletmeciliği ve peynir imalatı ve %6'sının balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması alt sektörlerinde faaliyet gösterdiği görülmektedir.

Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı ve süthane işletmeciliği ve peynir imalatı Kastamonu İli'nde yoğunlaşmaktadır. Öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı ile ilgili faaliyet gösteren işletmelerin büyük bir çoğunluğu ise Çankırı'da kümelenmiş olup, Çankırı gıda ürünleri imalatının % 41'ini oluşturmaktadır. Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması alt sektöründeki faaliyetler ise çoğunlukla Sinop ile sınırlıdır. Gıda ürünleri imalatında ilçelere göre dağılım incelendiğinde ise Kastamonu Merkez İlçe'nin %21, Çankırı Merkez İlçe'nin %15, Sinop'un Boyabat İlçesi'nin %9, Kastamonu'nun Tosya İlçesi'nin %9 ve Sinop Merkez İlçe'nin %7 pay aldığı görülmektedir (Bkz. Grafik 8).

T.C.
KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

Bölgede giyim eşyaları imalatında işyeri sayısının illere göre dağılımı Grafik 10 ile belirtilmiştir. Buna göre Bölgede giyim eşyaları imalatında faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık %62'si Kastamonu'da, %31'i Sinop'ta ve %8'i Çankırı'da bulunmaktadır.

Grafik 10: Giyim Eşyaları İmalatı İşyeri Sayısının İllere Göre Dağılımı, 2011 (%)

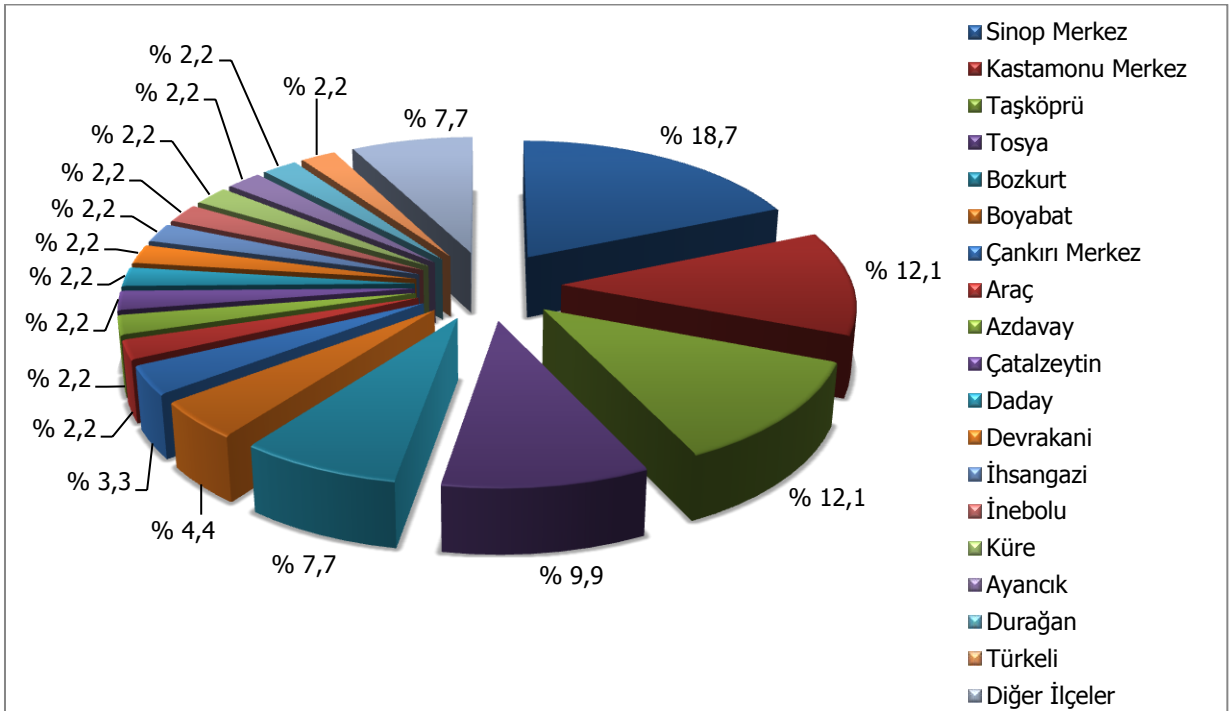

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

Giyim eşyaları imalatı sektöründe alt sektörlerde faaliyet gösteren firmalara bakıldığında, firmaların %67'sinin diğer dış giyim eşyaları imalatı, %12'sinin örme ve tığ işi diğer giyim eşyası imalatı ve %10'unun iç giyim eşyası imalatı alt sektörlerinde faaliyet gösterdiği görülmektedir.

Giyim eşyaları imalatında İl bazında Kastamonu öne çıkmasına rağmen, ilçelere göre dağılım incelendiğinde Sinop Merkez İlçe'nin %19 ile ilk sırada bulunduğu görülmektedir. Kastamonu Merkez İlçe'nin %12, Kastamonu'nun Taşköprü, Tosya ve Bozkurt ilçelerinin sırasıyla %12, %10 ve %8 pay aldığı görülmektedir.

Grafik 11: Giyim Eşyaları İmalatı İşyeri Sayısının İlçelere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

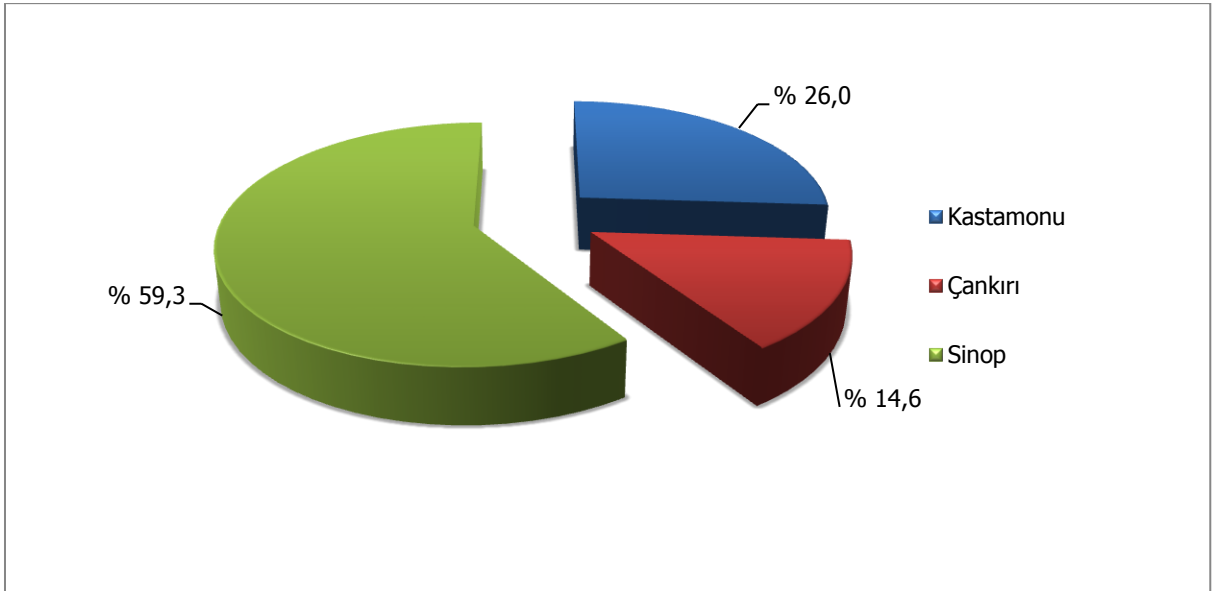
1.1.4.4. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı

3 Yıldız Küme Analizinde ortaya konduğu üzere, diğer metalik olmayan ürünlerin imalatı istihdam sayısı açısından Bölgede 2 yıldız alan sektörlerden biridir. Bölgede imalat sektöründeki istihdam sayısının %11,5'i ve ciro miktarının %5,6'sı bu sektörde bulunmaktadır.

Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; Bölgede göreceli olarak öne çıkan sektörlerden biri olmakla beraber, Düzey 2 Bölgeleri ile kıyaslandığında 26 bölge arasında alt sıralarda yer aldığı görülmektedir. Sektör, işyeri sayısı açısından 26 bölge arasında 20. sırada, istihdam sayısı açısından 22. sırada ve ciro miktarı açısından da 25. sırada yer almaktadır. Ayrıca, ciro/işyeri sayısı oranı açısından 26. bölge arasında son sırada yer alıyor olması, diğer bölgelere kıyasla ilgili sektörde işyeri sayısının yüksek, ciro miktarının ise düşük olduğunu yani sektörün bölgede belirli bir doygunluğa ulaşmış olduğunu göstergesidir. Bölgede taşımacılık maliyetlerinin yüksek olması ise sektörün gelişiminin önündeki olumsuz etkilerden biridir.

Bölgede diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatında işyeri sayısının illere göre dağılımı Grafik 12 ile belirtilmiştir. Buna göre sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık %59'u Sinop'ta, %26'sı Kastamonu'da ve %15'i Çankırı'da bulunmaktadır.

Grafik 12: Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı İşyeri Sayısının İllere Göre Dağılımı, 2011 (%)

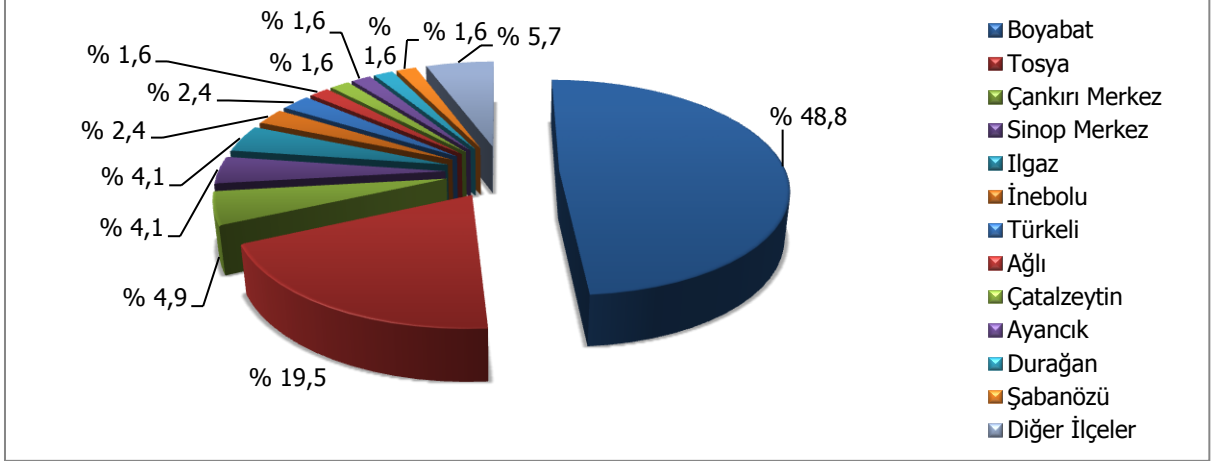

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

Sektörün alt faaliyet kollarına bakıldığında firmaların %45'inin ateşe dayanıklı (refrakter) ürünlerin imalatı, %15'inin hazır beton imalatı, %12'sinin fırınlanmış kilden tuğla, karo ve inşaat malzemeleri imalatı, %11'inin taş ve mermerin kesilmesi, şekil verilmesi ve bitirilmesi, %6'sının diğer camların imalatı ve işlenmesi alt sektörlerinde faaliyet gösterdiği görülmektedir.

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

Grafik 13: Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı İşyeri Sayısının İlçelere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

Sektörde ilçelere göre dağılım incelendiğinde ise Boyabat İlçesi'nin %49, Tosya İlçesi'nin %20 ve Çankırı Merkez İlçe'nin %5 pay aldığı görülmektedir. Bölgede ateşe dayanıklı (refrakter) ürünlerin imalatı alt sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin %93'ü Boyabat İlçesi'nde bulunmaktadır. Bu açıdan Boyabat İlçesi'nde küme potansiyelinden söz edilse de, ekonomik değer açısından değerlendirildiğinde sektörün katma değerinin oldukça düşük olduğu görülmektedir.

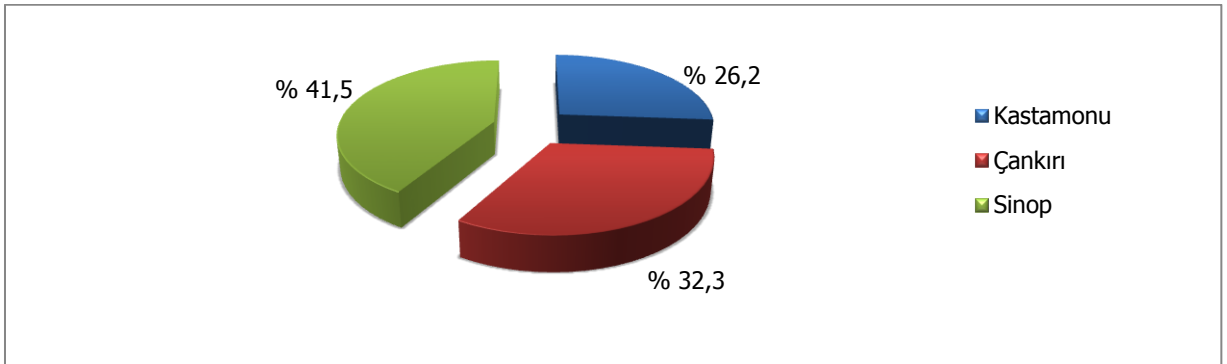
1.1.4.5. Mobilya İmalatı

3 Yıldız Küme Analizinde ortaya konduğu üzere, mobilya imalatı işyeri sayısı açısından Bölgede 2 yıldız alan sektörlerden biridir. Son yıllarda gelişmekte olan mobilya sektörü işyeri sayısı açısından Bölgenin en büyük 3. sektörüdür. Sektör imalat sektöründeki işyeri sayısının %13,6'sını oluşturmasına rağmen henüz istihdam ve ciro açısından payı beklenen düzeyde değildir.

Mobilya sektörü, işyeri sayısı açısından 26 bölge arasında 20. sırada, istihdam sayısı ve ciro miktarı açısından ise 21. sırada yer almaktadır. Sektör Düzey 2 Bölgeleri ile kıyaslandığında 26 bölge arasında alt sıralarda yer almakla beraber, Bölge ekonomisinde son yıllarda büyüyen bir sektördür ve ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri sektörünün gelişimine paralel olarak, daha da önem kazanacağı beklenmektedir.

Bölgede mobilya imalatında işyeri sayısının illere göre dağılımı Grafik 14 ile belirtilmiştir. Buna göre sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin %42'si Sinop'ta, %32'si Çankırı'da ve %26'sı da Kastamonu'da bulunmaktadır.

Grafik 14: Mobilya İmalatı İşyeri Sayısının İllere Göre Dağılımı, 2011 (%)

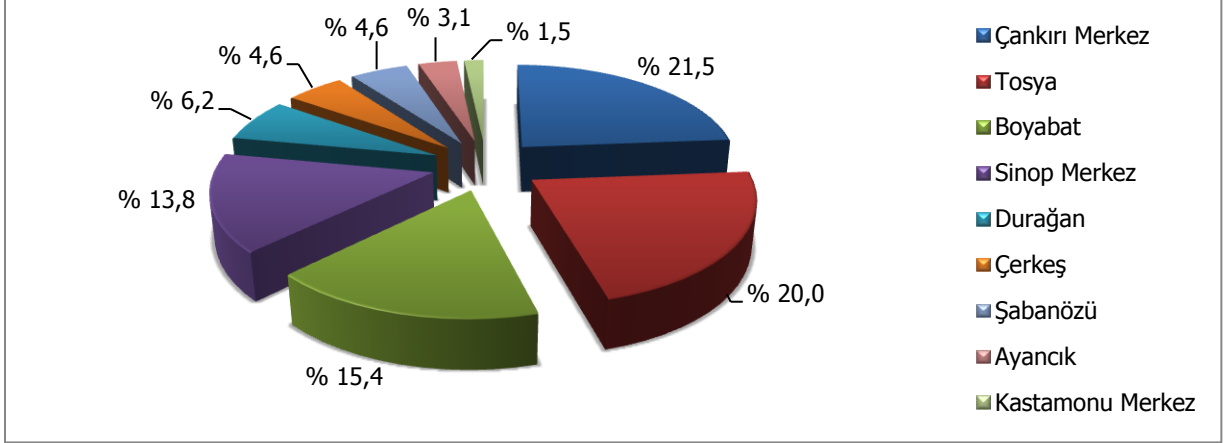

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

T.C. KUZAY ANADOLU KALKINMA AJANSI

Bölgede mobilya imalatında işyeri sayısının ilçelere göre dağılımı Grafik 15 ile belirtilmiştir. Buna göre sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin %22'si Çankırı Merkez İlçe'de, %20'si Kastamonu'nun Tosya İlçesi'nde, %15'i Sinop'un Boyabat İlçesi'nde ve %14'ü Sinop Merkez İlçe'de yer almaktadır. Mobilya sektöründe Çankırı Merkez İlçe hammadde açısından zengin olmasa da pazar avantajı ve ulaşım maliyetleri açısından avantajlı olduğu için sektörün öne çıktığı düşünülmektedir. Tosya ve Boyabat İlçeleri ise orman ürünleri açısından zengin ve ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri sektöründe belirli bir gelişmişlik seviyesini yakalamış olan ilçeler olduğundan mobilya sektöründe de paralel bir gelişme gözlenmektedir.

Grafik 15: Mobilya İmalatı İşyeri Sayısının İlçelere Göre Dağılımı, 2011 (%)

Kaynak: (Bölge Ticaret ve Sanayi Odaları, 2011)

1.1.4.6. Elektrikli Teçhizat İmalatı

3 Yıldız Küme Analizi'nde ortaya konduğu üzere, elektrikli teçhizat imalatı istihdam sayısı açısından Bölgede 2 yıldız alan sektörlerden biridir. Bölgede imalat sektöründeki istihdam sayısının %6,7'si bu sektörde bulunmaktadır.

Elektrikli teçhizat imalatı; Bölgede istihdam açısından öne çıkan sektörlerden biri olmakla beraber, Düzey 2 Bölgeleri ile kıyaslandığında 26 bölge arasında alt sıralarda yer almaktadır. Sektör, işyeri sayısı açısından 26 bölge arasında 22. sırada, istihdam sayısı açısından ise 10. sırada yer almaktadır. Bölgede az sayıda işletmede yüksek sayıda istihdam sağlandığı söylenebilir.

Bölgede faaliyet gösteren işletmeler çoğunlukla elektrikli ev aletlerin imalatı alt sektöründe faaliyet göstermekte olup Çankırı'nın Şabanözü İlçesi ile Kastamonu Merkez İlçede yoğunlaşmıştır.